

GHID PRACTIC ETICHETAREA PRODUSELOR ECOLOGICE

REGULI GENERALE DE ETICHETARE A PRODUSELOR AGROALIMENTARE ECOLOGICE

COD: GHID – 02 ECO

Ediție: 2

Revizie: 1

Data intrării în vigoare: 17.01.2019

CUPRINS:

1.	DEFINIȚII	2
2.	REGULI GENERALE DE ETICHETARE A PRODUSELOR AGROALIMENTARE	2
3.	REFERINȚE OBLIGATORII PE ETICHETA PRODUSELOR ALIMENTARE	3
3.1.	Mențiuni obligatorii în etichetarea unui produs agroalimentar	3
3.2.	Mențiuni obligatorii în etichetarea unui produs ecologic:	4
4.	REGULI DE ETICHETARE A PRODUSELOR ECOLOGICE ÎN FUNCȚIE DE CATEGORIA DE CERTIFICARE	4
4.1.	Etichetarea produselor ecologice	5
4.2.	Etichetarea produselor cu procentaj variabil de ingrediente ecologice	6
4.3.	Etichetarea produselor ce conțin ingredientul principal provenit din pescuitul sau vânătoarea animalelor sălbatice	6
4.4.	Etichetarea produselor vegetale în conversie	7
5.	SIGLE FOLOSITE ÎN ETICHETAREA PRODUSELOR ECOLOGICE	7

REFERINȚE:

A. Legislație specifică Produselor Agroalimentare Ecologice

- **Regulamentul CE nr. 834/2007** privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice în ceea ce privește producția ecologică, etichetarea și controlul:

Titlul III, Capitolul 4

Articolul 19: Norme generale aplicabile producției de alimente procesate

Articolul 23: Referințe la agricultura ecologică

Articolul 24: Indicații obligatorii

Articolul 25: Sigle

- **Regulamentul CE nr. 889/2008** de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice în ceea ce privește producția ecologică, etichetarea și controlul

Titlul II: Capitolul 3 „Produse conservate și prelucrate”, Articolele 26, 27, 28, 29 și Anexa VIII și IX

Articolul 57: Sigla comunitară, Anexa XI

Articolul 58: Indicația codului Organismului de Control și a locului de origine

Articolul 62: Etichetarea produselor în conversie

- **Ordinul nr. 895/2016 pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare în agricultura ecologică**
- **Ordinul nr. 317/2006 privind modificarea și completarea anexei la Ordinul nr. 417/110/2002 pentru aprobarea Regulilor specifice privind etichetarea produselor agroalimentare ecologice;**
- **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2000 privind produsele agroalimentare ecologice, precum și pentru stabilirea unor măsuri în domeniul produselor agroalimentare ecologice**

B. Legislație generală aplicabilă etichetării produsele agroalimentare

- **Regulamentul CE nr. 852/2004** Igiena produselor alimentare
- **Regulamentul CE nr. 1169/2011** privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare
- **Regulamentul CE nr. 1924/2006** privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare
- **Directiva nr. 91/2011** privind indicarea sau marcarea care permite identificarea lotului din care face parte un produs alimentar

1. DEFINIȚII

Producția ecologică înseamnă utilizarea unei metode de producție care respectă normele stabilite prin prezentul regulament în toate stadiile de producție, procesare și distribuție;

Stadiile de producție, procesare și distribuție înseamnă orice stadiu, începând cu, și incluzând, producția primară a unui produs ecologic și terminând cu, și incluzând, depozitarea, procesarea, transportul, vânzarea sau furnizarea sa către consumatorul final și, după caz, etichetarea, promovarea, activitățile de import, export și subcontractare;

Etichetarea înseamnă orice termeni, mențiuni, indicații, mărci de fabrică sau de comerț, imagini sau simboluri care apar pe orice ambalaj, document, anunț, etichetă, panou, inel sau manșetă care însoțește sau face trimitere la un produs;

Câmp vizual: înseamnă toate suprafețele unui ambalaj care pot fi citite dintr-un singur unghi de vedere;

Data durabilității minimale data stabilită de producător până la care un produs alimentar își păstrează caracteristicile specifice în condiții de depozitare corespunzătoare; produsele pentru care se stabilește data durabilității minimale nu trebuie să fie periculoase nici după această dată;

Data-limită de consum pentru produsele alimentare - limita de timp/data stabilită de producător până la care produsele care din punct de vedere microbiologic au un grad ridicat de perisabilitate și sunt susceptibile ca după un timp scurt să prezinte un pericol imediat pentru sănătatea consumatorilor își păstrează caracteristicile specifice, dacă au fost respectate condițiile de transport, manipulare, depozitare și păstrare

Lot - un grup de unități de vânzare ale unui produs alimentar produs, fabricat sau ambalat în condiții practic identice.

Promovarea înseamnă orice reprezentare destinată publicului, realizată altfel decât prin etichetare, care are scopul sau poate să influențeze și să formeze atitudinea, convingerile și comportamentele, cu scopul de a promova direct sau indirect vânzarea de produse ecologice;

Marcă de conformitate înseamnă afirmarea, sub forma unei mărci, a conformității cu un anumit set de standarde sau alte documente normative;

2. REGULI GENERALE DE ETICHETARE A PRODUSELOR AGROALIMENTARE

- **Responsabilitatea privind informarea consumatorilor** îi revine operatorului sub a căru denumire/denumire comercială se comercializă produsul alimentar sau dacă operatorul nu are sediul în UE, responsabilitatea revine importatorului (**Art. 8, 1169/11**).

Cu toate acestea, operatorii care distribuie produsele, nu furnizează produse despre care știu sau presupun că nu sunt conforme cu legislația aplicabilă privind etichetarea.

Operatorii nu modifică informațiile care însoțesc un produs alimentar dacă o astfel de modificare ar induce în eroare consumatorul.

- **Cerințe lingvistice:** informațiile obligatorii vor fi redactate într-o limbă ușor de înțeles de către consumatorii din statele membre în care se comercializează produsul, în România obligatoriu în limba română fără a exclude și alte limbi de circulație internațională (**Art. 15, 1169/11**)
- **Informațiile referitoare la produsele alimentare nu trebuie să inducă cumpărătorul în eroare**, în special în ceea ce privește (**Art. 7, 1169/11**):
 - Natura, identitatea, proprietățile, compoziția, cantitatea, data durabilității minimale, țara de origine sau locul de proveniență, metoda de fabricație sau producție
 - Atribuind produsului efecte sau proprietăți pe care nu le are
 - Sugerând ca produsul posedă caracteristici speciale, atunci când, în realitate, toate produsele similare posedă acele caracteristici, mai ales evidențiind în mod special prezența sau absența anumitor ingrediente sau/și nutrienți
- **Modul de prezentare al mențiunilor obligatorii (Art. 13, 1169/11)**
 - Informațiile obligatorii sunt amplasate într-un loc evident, astfel încât să fie ușor vizibile, lizibile și, după caz, indelebile. Acestea nu trebuie să fie în niciun caz disimulate, ascunse, trunchiate sau separate prin orice alte reprezentări scrise sau imagini sau prin orice alt element intercalat.
 - Dimensiuni ale fontului: înălțimea literei mici x, astfel cum este definită în anexa IV, este > sau egală cu 1,2 mm.
 - În cazul ambalajelor sau al recipientelor la care cea mai mare față prezintă o suprafață mai mică de 80 cm², dimensiunea fontului înălțimii literei mici x este mai mare sau egală cu 0,9 mm.

3. REFERINȚE OBLIGATORII PE ETICHETA PRODUSELOR ALIMENTARE

3.1. Mențiuni obligatorii în etichetarea unui produs agroalimentar

Înainte de a lua în considerare mențiunile obligatorii specifice produselor ecologice, eticheta trebuie să respecte legislația generală privind etichetarea produselor agroalimentare și să conțină **mențiunile obligatorii** în conformitate cu **Art. 9 al Regulamentul (CE) 1169/2011** și anume:

Nr. crt.	Mențiuni obligatorii (MO)*	Ref. Reg (CE) 1169/11 – Detalierea MO	
1.	Denumirea produsului alimentar	Art 17	Anexa VI
2.	Lista ingredientelor**	Art 18	Anexa VI
3.	Identificarea substanțelor sau produselor care provoacă alergii sau intoleranțe	Art 21	Anexa II
4.	Cantitatea de anumite ingrediente sau categorii de ingrediente	Art 22	Anexa VII, VIII
5.	Cantitatea netă de produs alimentar	Art 23	Anexa VIII, IX
6.	Data durabilității minime, data limită de consum și data congelării	Art 24	Anexa X
7.	Condițiile speciale de păstrare și/sau condițiile de utilizare	Art 25	-
8.	Numele sau denumirea comercială și adresa operatorului responsabil		
9.	Țara de origine sau locul de proveniență (în cazul în care lipsa acestor informații ar putea induce consumatorul în eroare în ceea ce privește adevărata țară de origine sau pentru tipurile de carne care se încadrează la codurile din Nomenclatura combinată („NC”))	Art 26	Anexa XI
10.	Instrucțiuni de utilizare (în cazul în care omiterea lor ar îngreuna utilizarea corectă a produsului alimentar)	Art 27	-
11.	Concentrația alcoolică dobândită (Pentru băuturile care conțin mai mult de 1,2 % de alcool în volum)	Art 28	Anexa XII
12.	Declarația nutrițională <ul style="list-style-type: none"> ➤ <u>Informații obligatorii</u> despre: <ul style="list-style-type: none"> • valoare energetică • cantitatea de grăsimi, acizi grași saturați, glucide, zaharuri, proteine, sare; ➤ <u>Informații optionale</u>: <ul style="list-style-type: none"> • acizi grași mononesaturați, acizi grași polinesaturați, polioli, amidon, fibre, oricare dintre vitaminele sau mineralele din Anexa XIII Valoarea energetică se calculează prin utilizarea factorilor de conversie, care sunt enumerați în Anexa nr. XIV Exprimarea se face obligatoriu per 100 g sau ml și opțional (suplimentar exprimării per 100 g) per porție (se va defini porția și nr. de porții conținute în ambalaj)	Art 29, 30 Art 31 Art 32, 33	Anexa I Anexa XV Anexa XIII Anexa XIV Anexa XV
13.	Mențiuni care să cuprindă identificarea lotului <i>(În cazul în care pe etichetă apare data durabilității minime sau mențiunea datei limită de utilizare, nu mai este nevoie ca nr lot să apară pe produsul alimentar, cu condiția ca acea dată să fie constituită cel puțin din indicația în formă necodificată a zilei și a lunii în această ordine)</i>	Directiva 91/2011	
14.	Mențiuni obligatorii suplimentare pentru anumite tipuri sau categorii de produse alimentare <i>(Produse alimentare ambalate în anumite gaze, Produse alimentare care conțin îndulcitori, acid glicirizinic sau sarea sa de amoniu, Băuturi cu conținut ridicat de cafeină sau produse alimentare cu adaos de cafeină, Produse alimentare cu adaos de fitosteroli, esteri de fitosterol, fitostanoli sau esteri de fitostanol, Carne congelată, preparate din carne congelate și produse pescărești netransformate congelate)</i>		Anexa III

*Omisiunea anumitor mențiuni obligatorii este descrisă în Art. 16 din Reg CE 1169/2011 și Anexa V

**Omisiunea listei de ingrediente este descrisă în Art. 19 din Reg. CE 1169/2011 iar a compușilor unui produs alimentar în Art. 20 din Reg. CE 1169/2011

3.2. Mențiuni obligatorii în etichetarea unui produs ecologic:

- **Sigla comunitară** (opțional pentru produsele importate din țări terțe);
- **Codul Organismului de inspecție și certificare a operatorului** care a efectuat ultima operațiune de producție sau procesare (ambalarea și etichetarea se consideră de asemenea operații de procesare) – acesta trebuie să fie în același câmp vizual cu sigla comunitară;

Un comerciant certificat de alt OC decât cel al ultimului procesator poate include de asemenea referințe la OC al acestuia, cu condiția identificării clare a operațiunii certificate de fiecare OC.

Exemplu: „procesare certificată de (codul de identificare OC al procesatorului) și distribuție certificată de..... (codul de identificare OC al distribuitorului)”.

Codul SRAC CERT S.R.L. este RO-ECO-026

➤ Originea materiei prime

Atunci când se utilizează logo-ul UE, trebuie să se indice locul în care au fost produse materiile prime agricole (ecologice și neecologice) ale produsului. Există următoarele posibilități:

- „**Agricultură UE**”: dacă materia primă agricolă a fost cultivată în UE;
- „**Agricultură non-UE**”: dacă materia primă agricolă a fost cultivată în țări terțe din afara UE.
- „**Agricultură UE/non-UE**”: dacă o parte din materia primă agricolă a fost cultivată în UE, iar o parte din aceasta a fost cultivată într-o țară terță.

Indicația „UE” sau „non-UE” de mai sus poate fi înlocuită sau completată cu numele unui stat, în cazul în care minim 98% din materie primă agricolă din care se compune produsul a fost cultivată în statul respectiv.

Referințele de mai sus trebuie să fie afișate pe etichetă imediat sub numărul de cod al Organismului de Inspecție și Certificare și în același câmp vizual cu sigla UE.

➤ Referințe privind agricultura ecologică

Un produs este considerat ecologic în cazul în care, pe etichetă, pe materialele publicitare sau în documentele comerciale, produsul în cauză poartă termeni care sugerează cumpărătorului că produsul a fost produs în conformitate cu legislația privind agricultura ecologică.

În România termenul folosit este „ecologic” dar în funcție de diverși factori cum ar fi țara de proveniență și destinația produselor, piața de desfacere, limba în care este eticheta, tipul de consumatori cărora îi este adresat produsul etc. pot fi folosiți și termenii „biologic”, „organic” sau diminutive precum „bio” și „eco”, singure sau în combinație, cu condiția neinducerii în eroare a consumatorului.

4. REGULI DE ETICHETARE A PRODUSELOR ECOLOGICE ÎN FUNCȚIE DE CATEGORIA DE CERTIFICARE

În funcție de statusul materiei prime utilizate, există patru categorii de produse certificabile. Pentru fiecare categorie în parte există reguli specifice de etichetare ce sunt descrise mai jos.

Regulile de calcul în vederea stabilirii categoriei de certificare în care se încadrează produsul țin cont de următoarele:

Se iau în considerare la calcul % ingrediente ecologice	Nu se iau în considerare
Cantitatea totală de ingrediente de origine agricolă <ul style="list-style-type: none"> ○ Ingredientele agricole ecologice; ○ Ingredientele agricole neecologice – acestea trebuie să fie listate în Anexa IX a Reg. CE 889/2008; 	
Aditivii alimentari folosiți care sunt marcați cu un asterisc „*” în Anexa VIII a Reg. CE 889/2008	Aditivii alimentari și auxiliarii tehnologici ce nu sunt marcați cu asterisc „*” în Anexa VIII a Reg. CE 889/2008
Toți aditivii alimentari folosiți – trebuie să fie listați în Anexa VIII a Regulamentului CE 889/2008	
	Apa și sarea de bucătărie
	Arome
Drojdia	Preparate din microorganisme și enzime, minerale, oligoelemente, vitamine, aminoacizi și micronutrienți nemarcați cu * în Anexa VIII a Reg. CE 889/2008

Exemplu de calcul:**BISCUȚI CU SECARA ȘI STAFIDE**

Lista de ingrediente: făină grâu spelta 22%*, unt 19%*, zahăr brun 16%*, făină grâu secara 16%*, stafide 10%*, miere 8%*, praf de copt 3%, extras de vanilie 3%*, sare 2%, scorțișoară 2%

Ingredientele marcate cu „*” sunt provenite din agricultura ecologică.

Calcul:

- Ingrediente ce se iau în considerare la calculul % de ingrediente agricole ecologice: făină grâu spelta, unt, zahăr brun, făină grâu secara, stafide, miere, extras de vanilie, scorțișoară
 - Sarea și praful de copt nu se iau în considerare deoarece nu sunt ingrediente de origine agricolă
 - Praful de copt (bicarbonatul de sodiu) este listat în anexa VIII a Reg. CE 889/08 fără „*” => nu se ia în considerare dar este permis în agricultura ecologică
 - Scorțișoara folosită este neecologică => se verifică anexa IX a Reg. CE 889/08. Nu este listată
- ⇒ **Total ingrediente ecologice 98%, însă având în vedere ca scorțișoara nu este listată în Anexa IX, produsul nu se poate certifica ecologic, acesta fiind încadrat în categoria „Produse cu procentaj variabil de ingrediente ecologice”**

4.1. Etichetarea produselor ecologicePrincipalele caracteristici ale grupei:

- Conțin mai mult de 95% ingrediente agricole ecologice;
- Celelalte 5% ingrediente agricole neecologice trebuie să fie listate în Anexa IX a Regulamentului CE 889/2008
- Conțin numai aditivi alimentari listați în Anexa VIII a Reg. CE 889/2008;
- Pot afișa referințe la agricultura ecologică în denumirea comercială a produsului

Mențiuni obligatorii:	Mențiuni opționale:
Sigla comunitară – pentru produsele din România sau alte State Membre	Sigla comunitară – pentru produsele din țări terțe Sigle națională „ae” (însă este recomandată), Marca de certificare SRAC
Codul Organismului de inspecție și certificare (OC) a ultimului operator care a efectuat ultima operațiune de producție sau procesare (inclusiv ambalare sau etichetare);	Numele OC
Originea materiei prime (Agricultura UE/ Agricultură non-UE/Agricultura UE/non-UE) dacă este folosită sigla comunitară	Originea materiei prime dacă nu este folosită sigla comunitară în cazul țărilor terțe
Identificarea operatorului (nume, adresa, pagina web, e-mail, etc)	
Lista ingredientelor cu identificarea clară a ingredientelor ecologice	Procentajul ingredientelor ecologice

Exemplu de etichetă:

BISCUȚI ECOLOGICI CU SECARĂ ȘI STAFIDE

Lista de ingrediente: faina grâu spelta*, unt*, zahar brun*, faina grâu secară*, stafide*, miere*, praf de copt, extras de vanilie*, sare, scorțișoară*

***ingrediente din agricultura ecologica**

RO-ECO-026

Agricultura UE

SC BISCUITI DE CASA SRL

Adresa: str. Bujorului nr 3, București

www.biscuitidecasa.com

Atenție - la aceasta etichetă se vor adăuga și informațiile obligatorii conform Reg. CE 1169/2011

4.2. Etichetarea produselor cu procentaj variabil de ingrediente ecologice

Principalele caracteristici ale grupei:

- Produsul conține ingrediente agricole neecologice >5% sau ingredientele agricole sunt <5 % însă acestea nu sunt listate în Anexa IX a Regulamentului CE 889/2008;
- Produsul conține ingrediente ecologice în procentaj <95% dar mai mare de 70%;
- Se pot face referințe la agricultura ecologică numai în lista de ingrediente și nu în denumirea comercială a produsului; referințele trebuie să fie în același stil, format, dimensiune, culoare ca și lista de ingrediente;

Mențiuni obligatorii:	Mențiuni opționale:	Mențiuni interzise:
Codul Organismului de Control (OC) a ultimului operator care a efectuat ultima operațiune de producție sau procesare;	Numele OC	Sigla comunitară
Identificarea operatorului (nume, adresa, pagina web, e-mail, etc)		Sigla națională sau marca de certificare a OC
Lista ingredientelor cu identificarea clara a ingredientelor ecologice + Procentajul ingredientelor ecologice		Referințe la agricultura ecologică în denumirea produsului

Exemplu de etichetă:

BISCUȚI CU SECARA ȘI STAFIDE

Lista de ingrediente: făină grâu spelta*, unt*, zahar brun*, făină grâu secară*, stafide*, miere*, praf de copt, extras de vanilie, sare, scorțișoară
*94% ingrediente provenite din agricultura ecologica

RO-ECO-026

SC BISCUITI DE CASA SRL
Adresa: str. Bujorului nr 3, București
www.biscuitidecasa.com

Atenție - la aceasta etichetă se vor adăuga și informațiile obligatorii conform Reg. CE 1169/2011

4.3. Etichetarea produselor ce conțin ingredientul principal provenit din pescuitul sau vânătoarea animalelor sălbatice

Principalele caracteristici ale grupei:

- Ingredientul principal (> 50%) trebuie sa fie provenit din pescuit sau vânătoare;
- Toate celelalte ingrediente agricole trebuie să fie certificate ecologic;
- Referințele la agricultura ecologică pot fi în același câmp vizual cu denumirea produsului însă doar în relație cu ingredientele ecologice (nu în denumirea produsului)

Mențiuni obligatorii:	Mențiuni opționale:	Mențiuni interzise
Codul Organismului de inspecție și certificare (OC) a ultimului operator care a efectuat ultima operațiune de producție sau procesare;	Numele OC	Sigla comunitară
Identificarea operatorului (nume, adresa, pagina web, e-		Sigla națională sau marca de

mail, etc)		certificare a OC
Lista ingredientelor cu identificarea clară a ingredientelor ecologice + Procentajul ingredientelor ecologice		Referințe la agricultura ecologică în denumirea produsului

Exemplu de etichetă:

SARDINE ÎN ULEI DE MĂSLINE ECOLOGIC
Lista de ingrediente: sardine, ulei de măsline ecologic, sare
15% ingrediente agricole ecologice

RO-ECO-026
 Conserve de peste SRL
 Adresa: str. Bujorului nr 3, București
www.conserveecologice.com

Atenție - la aceasta etichetă se vor adăuga și informațiile obligatorii conform Reg. CE 1169/2011

4.4. Etichetarea produselor vegetale în conversie

Principalele caracteristici ale grupei:

- Se încadrează în acest grup doar produsele vegetale neprocesate sau cele procesate compuse dintr-un singur ingredient vegetal;
- Produsele vegetale provenite de pe teren în primul an de conversie și produsele de origine animală provenite de la animale în conversie nu se încadrează în această grupă și ele trebuie comercializate ca și produse convenționale;
- Referințele la agricultura ecologică trebuie să fie în aceeași culoare, dimensiune și font care să nu fie mai proeminente decât descrierea comercială a produsului; indicația va avea litere de aceeași dimensiune;
- Indicația la agricultura ecologică trebuie să aibă legătură cu codul OC.

Mențiuni obligatorii:	Mențiuni opționale:	Mențiuni interzise:
Codul Organismului de inspecție și certificare (OC) a ultimului operator care a efectuat ultima operațiune de producție sau procesare;	Numele OC	Orice siglă (comunitară, națională sau a OC)
Identificarea operatorului (nume, adresa, pagina web, e-mail, etc)		Referințe la agricultura ecologică în denumirea produsului

Exemplu de etichetă:

STRUGURI
 Produs în conversie la agricultura ecologică
RO-ECO-026

Pomicultura SRL
 Adresa: str. Bujorului nr 3, București
www.conserveecologice.com

5. SIGLE FOLOSITE ÎN ETICHETAREA PRODUSELOR ECOLOGICE

Următoarele sigle pot fi folosite în etichetarea unui produs ecologic:

SIGLA COMUNITARĂ (SIGLA UE SAU EUROFRUNZA)	SIGLA NAȚIONALĂ „ae”	MARCA DE CERTIFICARE SRAC
		
Manual-de-utilizare-al-logoului-comunitar.pdf	ORDIN nr.417 2002	R-02 - Regulament de

		utilizare a certificatelor si a mărcii
<p>Obligativ: pentru toate alimentele ecologice (nu în conversie sau provenite de pe teren în primul an de conversie) preambalate produse pe teritoriul Comunității.</p> <p>Opțional: pentru alimentele produse în țări terțe.</p> <p>Dimensiunea siglei : înălțime de cel puțin 9 mm lățime de cel puțin 13,5mm; raportul înălțime/lățime: 1:1,5.</p> <p>EXCEPTIE: ambalaje foarte mici, mărimea minimă poate fi redusă până la o înălțime de 6 mm.</p>	Recomandată pentru produsele ecologice produse pe teritoriul României și în vederea folosirii se completează cererea în vederea aprobării de către MADR	Caracter voluntar și poate fi folosită de către operatorii certificați ecologic de SRAC CERT SRL

Regulile detaliate de folosire a siglelor de mai sus sunt descrise în documentele menționate în tabelul de mai sus. Pentru a le consulta, da-ți click pe documentul de interes pentru dvs. (hiperlinkuri).